

Με γυναίκες μην τραβιέσαι - Een zwanenzang

Het is al weer ruim een jaar geleden dat ik van onze Groningse bouzouki-speler in Athene, Michalis Dimas, een dvd kreeg met daarop een aflevering van een Grieks tv-programma *To Párvu της ζωής σου* (Het feest van je leven).

De formule van dit programma doet sterk denken aan *Στην υγειά μας* (Proost!) van Spyros Papadópoulos – op zichzelf een zeer verdienstelijk presentator – wiens programma's helaas regelmatig ontsierd worden door infantiel gesmijt met borden en bloemen.

Ook in deze aflevering van *To Párvu της ζωής σου* voert de meligheid van de genodigden weer hoogtij... Diverse artiesten passeren de revue. Dan komt bouzouki-speler Yannis Moraitis in beeld. Samen met een aantal andere muzikanten zet hij de intro van *Με γυναίκες μην τραβιέσαι* in. Een *zeibékiko* van Vasilis Tsitsanis.

Eén van de lijfliederen van Iordanis Tsomidis...

Dan zien we Iordanis, staande achter een microfoon. Keurig in het pak, zonder bouzouki, sterk vermagerd.

Ik schrok en realiseerde me dat ik hem al meer dan een jaar niet meer had gezien. Normaliter zou Iordanis de bouzoukipartij zelf voor zijn rekening hebben genomen, maar de tijden waren veranderd...

Hij begint te zingen met die karakteristieke stem:

Ποιος δεν έβαλε νταλγκάδες
στο κεφάλι του φωτιά
και δε γέμισε φαρμάκια
τη φτωχή του την καρδιά

Ποιος δεν πέρασε σκοτούρες
και μαρτύρια στη ζωή
Ποιος δε γνώρισε γυναίκα
και δεν μπήκε στο Δαφνή
Ποιος δε γνώρισε γυναίκα
και δεν μπήκε φυλακή

Με γυναίκες μην τραβιέσαι
πάντα μόνος να γυρνάς
και μποέμικα ν' αφήνεις
τη ζωή σου να γλεντάς

Iedereen heeft wel eens hevige verlangens gekoesterd,
zijn hoofd op hol laten brengen.

En heeft zijn arme hart
met frustraties gevuld

Iedereen heeft in zijn leven
sores en ellende meegemaakt.

Iedereen heeft wel met een vrouw te maken gehad
en is daardoor in Dafní* beland

Iedereen heeft wel met een vrouw te maken gehad
en is daardoor in de gevangenis beland...

Laat je niet in met vrouwen
trek er altijd alleen op uit
en blijf het leven van een 'vrije jongen' leiden
en maak er een feest van.

* In Dafní stond een berucht gekkenhuis

Voordrachtskunstenaar Iordanis brengt het nummer op overtuigende wijze, met de juiste mix van humor en drama, begeleid door de enigszins topzware zevenkoppige begeleidingsband onder leiding van Yannis Moraitis.

Aan het eind danst hij ook even een ingetogen *zeibékiko*, zonder overdreven fratsen, met een olijke blik van: 'Kijk mij eens op m'n ouwe dag!'

Eén lied en het is voorbij.

Iordanis draait zich om en loopt terug naar zijn tafeltje.

In het voorbijgaan legt hij heel even zijn hand op de schouder van Moraitis.

De maestro is tevreden over de muzikale ondersteuning...

Al met al een aangrijpende performance.

Mensen die de in 2006 overleden bouzouki-speler Iordanis Tsomidis (nog eens) in actie willen zien, kunnen tegenwoordig terecht bij YouTube.

Typ gewoon bij Google *Iordanis Tsomidis* in en klik één van de opties aan.

Helaas, het hierboven besproken filmfragment ontbreekt, maar er staat gelukkig een andere versie van *Με γυναίκες μην τραβιέσαι* van Iordanis op, een fragment uit het tv-programma *Έχει γούστο* (Het is fijn) van Bilio Tsoukalá. Iordanis speelt bouzouki en zingt, begeleid door een gitarist, een tweede bouzoukispeler (die op zijn bouzouki de *baglamá*spartij speelt) en de inmiddels overleden accordeoniste Lela Papadopoulou, die meermalen in Nederland optrad.

Ik heb ook nog even de originele 78-toerenplaat (zie afbeelding) gedraaid. Een opname uit 1946, met mooi puntig bouzoukispel van Tsitsanis, gezongen door Stratos Payoumtzís (eerste stem) en Vasilis Tsitsanis (tweede stem). Curieus detail: u kunt aan het label zien dat het hier om een Turkse persing gaat. Ook na de bevolkingsuitwisseling van 1923 vormden de Grieken binnen de Turkse Republiek ('*Rumlar*') nog jarenlang een commercieel zeer interessante doelgroep voor de grote platenmaatschappijen. 🍷

Met dank aan Hero Hokwerda en Vanna Goula-Sideris